

4 ივლისი, მთხვევათი, 2012 წ. №9

გვარი აკადემიური სახელობის თაღისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის განეთი გამოდის 1927 ცლიდა

CERN-ის
განერალური
დირექტორი
თსუ-ში

გვ. 8

პროგრამის — „ერთული
ენა მომავალი
ნარმატივისთვის“
მონაცილეები
დაჯილდოვდნენ

29 ივნისს საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრმა დიმიტრი შაჟინმა და თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორმა ალექსანდრე კვაჭაშვილმა საქართველოს პრეზიდენტის მიერ

ინიცირებული პროგრამის — „ერთული ენა მომავალი ნარმატივისთვის“ 140 მოხალისე მასნავლებელს სერტიფიკატები გადასცეს.

მე-3 გვარდა

მათი
კონცილოლი,
დისციპლინა
და
მოტივაცია

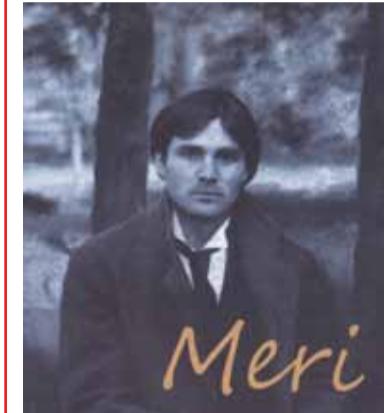
გვ. 4

1 ივლისიდან სტუდენტური
ფასდაკლების ჩარათები
ამოქმედდა

2012 წლის 1 ივლისიდან სტუდენტური ფასდაკლების ბარათი — „გამამარტივე ცხოვრება“ ძალაში შევიდა. ბარათს სტუდენტები იუსტიციის სახლებსა და სამოქალაქო რეესტრის ტერიტორიულ სამსახურებში მიღებები. პრეზენტი საქართველოს პრეზიდენტის მიხედვის სააკადემიის ინიციატივით ხორციელდება. ფასდაკლების ბარათის სარგებლივია ყველა ავტორიზებული უმაღლესი სასაწავლებლის სტუდენტებს შეუძლია.

ფასდაკლების ბარათის მეშვეობით, სტუდენტები სხვადასხვა სახის ფასდაკლებით ისარგებლებენ სახელმწიფო სტრუქტურებსა და კერძო კომპანიებში, ტრანსპორტთა მგზაურობისას (რეინგზა, მეტრო, ავტობუსი), ინტერნეტითა და მობილურ ტელეფონებით საოგებლობისას, კომპიუტერულ ტექნიკის სექტორისას, კულტურულ და გასართობ (კინო, თეატრი, მუზეუმები, წიგნის მაღაზიები და სხვა) ცენტრებში, კვების ობიექტებში, სპორტულ-გამაჯანსაღებელ ცენტრებში, ასევე სხვადასხვა ტიპის სავაჭრო დაწესებულებებსა და კომპანიების შესახებ დეტალური ინფორმაციის მიღება შესაძლებელია ვებგვერდზე www.studentcard.ge.

გადამდინილი
მაცნეობა —
„გალაკტიკონ-
ლოგია“

გვ. 10

საერთაშორისო
სამაცნეოარო კვი-
რაული საქართვე-
ლოში

გვ. 3

პიზნეს ოლიმპიადა
2012

გვ. 5

შეხვედრა
კონცერტი
დასაქმე-
ლოგოს

გვ. 7

რესტავრირებული
ნიმუშის გამო-
ვანა თსუ-ის პიზ-
ლიონთავაში

გვ. 10

პრემია

გვ. 2

მათი ფორმა

გარემო ზუსტად ისეთი დაგვხვდა, როგორიც ჩვენთანაა — გამლობი გაზეთები, სასაკვლო დანესპულების ბეჭდური გამოცემისთვის დამასასიათებელი აკადემიური სიმშვიდე, კეთილგანებობა... ოთხი მომლიმარი ქალბატონი, რომელიც უნივერსიტეტის „ბოლოს უნივერსიტეტი“ იუბილერია და დაარსებიდან 85 წელი უსრულდება, სურვილი გაგვიჩნიდა, უფრო აღლოს გაგვეციასანავლების მისაღლოცად მათ რეაქციაში ვერცხლი.

მე-12 გვარდა

თავისი მომარტინი

პუმანიტა მეცნიერებების ფაკულტეტის კურსების მიმღები მართვის მინისტრმა და მომავალი სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორმა ალექსანდრე კვაჭაშვილმა საქართველოს პრეზიდენტის მიერ კინოგვერდის გადასცეს.

მე-3 გვარდა

პროგრამის „ქართული ენა მომავალი
ცარმატეპისტვის“ მონაცემები დაჯილდოვდენ

პირველი გვერდიდან

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო პროგრამას „ქართული ენა მომავალი წარმატებისთვის“ 2011 წლიდან ახორციელებს. პროექტი საქართველოში მცხოვრები ეთნიკური უმცირესობებისთვის სახელმწიფო ენის სწავლებაზეა და ინტენსიური გერმანული და მისი ერთოვთო მიმძღვნელოვანი კომპინენტი სამცხე-ჯავახეთის, ქვემო ქართლისა და კახეთის არაქართულენოვან სკოლებში ქართულობრივანი ჰყავდანების წარმზანა. პროგრამის ფარგლებში არაქართულენოვანი სკოლებისთვის ასევე დაინერგა ქართული ენის ახალი სახელმძღვანელოები.

სამინისტროს განათლების ხარისხის გრნვითარების ეროვნული ცენტრის მიერ არაქართულებოვან სკოლებში ქართულ ენაში ჩატარებული აქტების შემსრულებელი მიმღები

პროგრამში მონაწილეობა ბაკალავროს
ხარისხის მქონე საქართველოს მოქალაქეებს
შეუძლია, რომლისთვისაც ქართული ენა მშობ-
ლიურია. არაქართულენოვან სკოლაში ერთი
აკადემიური წლის მუშაობის შემდეგ, საქართ-
ველოს განათლებისა და მეცნიერების სამი-
ნისტრო, მაგისტრატურში სწავლის გაგრძე-
ლების მსურველებს 100%-იანი სახელმწიფო
სასწავლო სამაგისტრო გრანტით აფინანსებს.
ამავდროულად, მონაწილეებს პროგრამაში
ჩართვა პედაგოგად მუშაობის სტაჟში ეთვლი-
ბათ, შესაბამისად, სამუშაოება აქვთ სკოლაში
მასწავლებლებად განაგრძონ მუშაობა და სერ-
ტიფიკირების გამოყენება ჩაპარონ.

საერთაშორისო სამაცნეო ორგანიზაცია საქართველოში

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მედიცინის ფაკულტეტი ჩართულია ევროპაერთიანების პროგრამის TEMPUS-ის სხვადასხვა საინტერესო პროექტების განხორციელებაში.

ასლაბაძ მედიცინის ფაკულტეტის უმ-
საპინძლა TEMPUS-ის პროექტში (511303-
JPCR) „საზოგადოებრივი ჯანდაცვა და სო-
ციალური სერვისები“ სამაგისტრო პროგრა-
მის განხორციელებაში ჩართული უნივერსი-
ტეტების დილეგაციებს.

„თსუ-ს ნარმობადგენლობითი დელეგაციები ეწვია: კუმბრიის უნივერსიტეტიდან (გაერთიანებული სამეფო), ბაქეშ ბიოს უნივერსიტეტიდან (რუმინეთი), სამეფო ტექნიკური უნივერსიტეტიდან (KTH, შვედეთი), ერევნის სახელმწიფო უნივერსიტეტიდან და ერევნის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტიდან (სომხეთი), კიშინოვის სახელმწიფო უნივერსიტეტიდან და სამედიცინო უნივერსიტეტიდან (მოლდავეთი). აქაურ პროფესიულ მასწავლებლებს დიდი გამოცდილება აქვთ ჯანდაცვის სფეროში და მიმღებად დატვირთული გრაფიკით გაიმართა 26 ივნისს მონეველმა უცხოელმა ექსპეტებმა თსუ-შეჩიატარეს სემინარები სამაგისტრო პროგრამების მეორე და მეოთხე სემინარის სტუდენტებისთვის და სამაგისტრო პროგრამის განხორციელებაში ჩართული აკადემიურ პერსონალისათვის. მინდა აღვინიშნო, რომ სადოქტორო პროგრამის „საზოგადოებრივი ჯანდაცვა და ეპიდემიოლოგია“ ასალებაზრდა დოკტორობანობა ნატო ფიცენდაურმა თავისი სადოქტორო ნაშრომი მაზაზე: „სამედიცინო მომსახურების სარისხის განვითარების პერსონალის საქართველოში“ (სამეცნიერო ხელმძღვანელი: პროფესორი ნატა ყაბახაშვილი, ნიკოლაი თავაძე, და პროფესორი ნატა ყაბახაშვილი).

„საზოგადოებრივი ჯანდაცვა“ ხელმძღვანელმა ნატა ყაზახსაშვილმა.

27 ივნისს გაიმართა საერთაშორისო კონფერენცია: „საზოგადოებრივი ჯანდაცვა და სოციალური სერვისები: განათლება და პრატყივა“.¹ კონფერენციის მუშაობაში მონაწილეობდნენ საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობის და სოციალური დაცვის სამინისტროს, საქართველოს მეცნიერებისა და განათლების სამინისტროს, საქართველოს პარლამენტის წარმომადგენლები, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორი, საქართველოს უნივერსიტეტის რექტორი, შვედეთის უმაღლესი განათლების ხარისხის ეროვნული სააგენტოს წარმომადგენლები. სამეცნიერო სექციებს უხელმძღვანელებს პროფესორებმა ვინენტი, ო'ბრაინმა, ლენარტ იოპანსონმა, რაზენ ჩერექებსა, მარია ბულგარუშ, რტა-შეს თადაცებისანმა, ვალერიუ ჩისუშ, ნატა ყაზახსაშვილმა და ოთარ ვასაძეტ.

ვიზიტის ბოლო დღეს დაიგეგმა მომავალ წელს განსახორციელდებული სამუშაოები, მათ შორის სტუდენტებისთვის დამხმარე სახელმძღვანელოების გამოცემა, საზაფხულო სკოლის სასწავლო პროგრამის მომზადება, ახალი სახომძღვანოების შეძინა და სხე

ଓଡ଼ିଆରୁ ଶାନ୍ତି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପାଇଁ କର୍ମଚାରୀ-ମାସିକାରେ ପାଇଁ

ପ୍ରକାଶକ ଓ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ

„ფილმები მხატვრული ინსტალირების
ხერხით აეწყობა. გამოვიყენებთ საარქივო
მასალასაც. ავსახვაზ, თუ როგორ გაიარეს
ამ არამინინებმდე გზა თბილისის უნივერსი-
ტეტამდე. ამ პროექტს ისტორიული ნიშიძენე-
ლობა აქვთ. გავა წლები და ნებისმიერ დაინ-
ტერესებულ სტუდიებს შეეძლება ნახოს,
როგორ კოთხულობდა ლექციას, მაგალითად,
ვახტანგ ლიჩელი, მარიკა ლორთქიფანიძე და
ა.შ. მათი ლექციები ხომ ხელოვნებაა, არ-
ტისტიზმია, ბლასტიკაა... პროექტს IV კურ-
სელები აკეთებენ. ჩენენ ერთად რამდენიმე
პროექტზე ვიმუშავეთ, ეს მათთვის კიდევ
ერთი შასნა, რომ მომავალშიც წარმატებით
განაგრძოს მუშაობა.

მადლობა მინდა გადავუხადო თსუ-ის
ადმინისტრაციის ხელმძღვანელს დავით
ჩიმებიძეს, მის თანამეგნეს გიორგი გაფრინ-
დაშვილს, რადგან მათი დახმარების გარეშე
ამ პროექტს ვერ განხვახორციელებდით”, —
განაცხადა პროექტის ხელმძღვანელმა, კი-
ნო-ტელე ხელიონების მიმართულების ლე-
ქტორმა ნინო გელოვანია.

პროექტში კინო-ტელე ხელოვნების მიმართულების IV კურსის 10 სტუდენტზე იღება მონაცენლებას: მაკა მალაშვილა, თამთა ხარხელაური, თამთა იობაია, ზურბა მახარაძევილი მარიამ გოთუა, მარიამ პერტია, ანანო შენგელია, მადონა გოფაძე, სოფო გობრიონიძე და ცოტნები წერეთელი.

„ფილმს ამჟამად არქეოლოგიის მიმართულების პროფესორის, ვახტანგ ლიჩელის შესახებ ვაკეთებთ. მისი სალექციო კურსუკვე გადაღებული გვაქვს. ფილმის მეორენანილისთვის კი საველე სამუშაოებზე წავალთ. ეს იქნება ექსკურსი მასალა ვარძიაში მიმდინარე არქეოლოგიური გათხრების შესახებ. ამ პროექტის განხორციელება მასში ჩართული თითოეული სტუდენტისთვის ძალაა მნიშვნელოვანია”, — აღნიშნებროექტის იდეის ავტორმა მარიამ გორგაუბ.

დოკუმენტური ფილმების გადაღებისა ავტორებს ასასტენტობას I კურსის სტუდენტები გაუწევენ, რომელთაც პრაქტიკულმუშაობის გამოყდომება ჯერ აარ ჰქონიათ პროექტში ჩართულია 6 პირებულებულებითამუნა შეკვლით, იოსებ ჩაჩინია, მარიამ მენობებაშვილი, ელენე წიქარიშვილი, ანა წოვაძე და ამა თვეში დაისახება.

- კამერასთან მუშაობას, კადრის ინტერიერში აღეჭას და ა.შ.“, — გვითხრა იზი თითბერიძემ.

პროექტი „უნივერსიტეტის პროფესიონალური სამსახურის კურსის კვალდაკვალ“ თავის ისტორიულ ღირებულებასთან ერთად განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია იმ მხრივაც, რომ მას ის სტუდენტები აკეთებენ, რომლებიც თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში აღიზარდნენ. ფილმების მონაცაჟს კინო-ტელე ხელოვნების მიმართულების IV კურსის სტუდენტი სოფო გობრონიძე უხელმძღვანელებს. გადაღებებს მხოლოდ ერთი კურსდამთავრებული, ოპერატორი გიორგი ბოლგარაძე აჩარმობს.

„კადრის სწორი კომპოზიცია ზოგადად ფილმის ხარისხს და წარმატებას განაპირობებს. მითომ მაქსიმალურად ვცდილობ, რომ კადრი კარგად იყოს ანუყობილი და რამე ხარვეზი არ გაიპაროს. იმედია, ეს 15 ფილმი, რომელიც ახლა მზადდება, წარმატებული იქნება.“

ბა", — აღნიშნა გიორგი ბოგვერაძემ.
თსუ-ის ყველაზე გამორჩეული 15
პროფესორ-მასნაცვლებლის შესახებ დოკუ-
მენტური ფილმების გადაღება 27 ივლისს
სრულდა.

ერთიანი პაციასია: რეალობა და პერსპექტივები

14 ივნისს კავკასიურმა სახლმა საერთაშორისო ახალგაზრდულ სამეცნიერო კონფერენციას უმასპინძლდა, რომელიც თუშ-ის ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ჯუჯულტეტისა და კავკასიური სახლის პროექტის „ახალგაზრდა კავკასიელი ლიდერები მშვიდობისა და თანამშრომლობისთვის“ ორგანიზებით გაიმართა.

კონფერენციის თემა იყო „ერთიანი კავკასია: რეალობა და პერსპექტივები”, სადაც ახალგაზრდა მუცინიერებმა და სტუდენტებმა საინტერესო მოხსენებები წარმოადგინეს და კავკასიის რეგიონში მიმდინარე პროცესებზე ისაუბრეს.

შურთისა ბაროვალი

ერთიანი კავკასიის იდეა შორეულ წარსულში იდგებს სათავეს. კავკასიელი ხალხის საერთო წარმომაზრდაზე ჯერ კიდევ ღლებული მორჩილის საისტორიულოւ თხზულებაშია საუბარი, სადაც ავტორი გარკვეული მიანიმებგა: „სომეხთა და ქართველთა, რომთა და მოვაკრელთა, ჰერთა და ლეპთა, მეგრელთა და კავკასიონთა ამითა თვითიდა იყო მას, სახელით თარგამოს...“ ეს იდეა შორმებრი საუკუნეებშიც აქტუალური იყო, მაგალითად, სამხრეთ კავკასიის გაერთიანების იდეა გაჩინდა ერევლე ॥ დროს, რომლის ცენტრული საქართველო ივარაუდდება, თუმცა ვითარება აპსლოუტურად განახსნავებული იყო და ამ ერთობის იდეას საგარეო პოლიტიკური ორიენტაციის სიმწვავე განსაზღვრავდა.

„კავკასიურიულ“ ერთობის განხორცი-
ელობის მხრივ, მუდმივი წარუშმატებლობის მი-
უხედვად, მდგრადი და სიცოცხლისუნარიანი
აღმრჩნდა შესაძლებელია თვალის მიღებულია
ერთანი კავკასიის შექმნის არაერთი მცდე-
ლობისათვის — ჯერ რუსეთის, შემდეგ ხან-
მიუკედ დამოუკედებლობისას, ბილიონ, საბჭო-
თა იმპერიის ფარგლებში. XX საუკუნის 20-იანი
წლების დასაწყისში, დამოუკიდებელი კავკა-
სიური სახელმწიფოების არსებობის პერიოდ-
ში, საინტერესო გამონაკლისად ჩანს ავარიის
მართველობის ყაითაშა ალიასანოვის მცდელობა,
ხამავალიობის ერთიანი კავკასიის ნარატივის
იდეა. შეცველობაში გვაქვს მასი მიმრთვა სა-
ქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრისადმი
2002 წლის ივნისის ჯერ თეთრგვარდიელების,
შექმნა კი ბოლშევიკების მოსახლეობის შექმნა
მიმდე მდგრადიანობის გამო. „ავარების სულიოთა
და სისხლით ბევრი რამ აკაშშირებთ ქართვე-
ლებთან და თემურ-ლენიდის შემოსიერებამდე ეს

მნიშვნელოვანი საქართველოს განუყოფელი ნაწილი იყო. ეს ფაქტი ჩვენთვის საინტერესოა არა რეალობასთან მისი შესაბამისობა-შეუსაბამობის, არამედ საკუთრივ იდეის არსებობის კუთხით".
მომხსენებლის ინფორმაციით, XX საუკუნის 20-აანი წლებიდან ემზღვრანტულ წრე-ებძოს აქტიურად განიხილებოდა კავკასიის კონფიდენციალური შეკმინების საკითხი, რომელიც კავკასიის ხალხებს ჩრდილოეთიდან თუ სახელმწიფოდან მიმდინარე საფრთხეების თავიდან აცილების შესაძლებლობას მისცემდა. „ახალი საქართველოს სულიერი მეთაური ილია ჭავჭავაძე, წარსული საუკუნის ბოლოში, სხვა თავისი თასაბროვრებლებთან თართად, არარიტულ ცდილა კავკასიის ერების მეგობრული გაერთიანებას ფართო გეგმის შედგენას. ამ თაობას არა ერთხელ ჰქონია მოლაპარაკება ამ საგანზედ აზერბაიჯანის, სომხეთის და ჩრდილო კავკასიის არარიტულ გეგმის შედგენას, გზა ხსნისა, გათავისუფლებას და აღორძინებისა არის კავკასიის ერთა სახელმწიფო კავშირი, რომელსაც კავკასიის კონფედერაცია ეწოდება", — წერდა 1929 წლის დიმიტრი ვაჩანაძე.

ერთიანი კავკასიას არ გახლოდათ მხოლოდ
ლოკალური ინტერესის სფერო. მსჯელობაში
ევროპელებიც შონანილეობდნენ, თუმცა, ზო-
გიერთიან აზრით, ეს მარცი უზომლიობი იდეა იყო.
„XXI საუკუნეში სამყაროს სრულიად ახალი
გამოწვევების წინაშე დგას და მათი დაძლევა
ერთიან კავკასიას გაცლებით ადვილად შეუძ-
ლია, ვიდრე დაცალეკევებულს, თუმცა, აღსა-
ნიშნავის ისიც, რომ კავკასია მეტად რთული
რეგიონია და მას ვერ მორგება მაგალითობის
სამყაროში უკვე არსებული მზა რეცეპტე-
ბი. მისთვის სრულიად ახალი და უნიკალური
პროექტი უნდა შეიქმნას კავკასიის ყოველი
ნაციის განსაკუთრებულობიდან გამომდინა-
რე, თუმცა კა, დღვენდნები მოდელიდან,
ჩვენი აზრით, ყველაზე მისაღები ბრიტანული
მოდელია, რა თქმა უნდა, გარევეული ცვლილე-
ბებით. ისევე როგორც ქართველებს, აზერბაი-
ჯანელებს, სომხებს და ჩრდილოკავკასიელებსა
აერთიანებულ კავკასიონება, ბრიტანეთის მთა-
ვარ პარლამენტიც ასევე ერთობისა და არის
როგორც ინგლისელები, ისევე, შოტლანდიელე-
ბიცა და უელსელებიც. ბრიტანეთის ბედს ისინი
ერთად წყვეტენ. ასევე შესაძლებელი ერთიანი
კავკასიური პარლაპეტიონი შექმნაც, რომელიც
განსაზღვრავს კავკასიის ბედს, განახორციე-
ლებს ერთიან ეკონომიკურ პროექტებს და უ-
ად გაუმტკავდებს თანამედროვე ეკონიის პრო-
ბლემებს“, — მიაჩნია ზურაბ კუნტფულიას.

მოხსენების ავტორმა ყურადღება გაამასა-
ვილა 2011 წელის საქართველოს პარლამენტის
გადაწყვეტილებაზე, რომელიც ჩრდილოეთავე
პასუხისმგებელის რესპუბლიკის მოქალაქეების სითბო
საქართველოში უკიზო მიმოსვლას ითვალის-
წინებს. მაგ დადგინთად შეაფასა საქართველოს
პრეზიდენტის გამოსვლა გაეროს გენერალუტორის
საბაზელის სესიაზე, სადაც მიხედვით სააკამილ-
მა განაცხადა: „არ არსებობს ჩრდილოეთი და
სამხრეთი კავკასია, არის მხოლოდ ერთი კავკა-
სია, რომელიც ეკუთვნის მსოფლიო ცივილიზა-
ციასა და ეკრანულ-“

თუ ჩენი ნარსულს გადაეხდავთ, აღმოვა-
ჩენთ, რომ კავკასიონებს კიდევ უფრო მეტი
საერთო აქცი, ვიდრე ეკრანელ ერებს პერნადათ

ერთმანეთთან, ამიტომ თუ მათ შექლებს ამგვარი
ნინაა მდგრადი განკითის დაძლევა, მით უმეტეს, კავკა-
სი ერებუსა ცა შესწევთ ამს ძალა. კავკაზის მის გალი-
ვალი სტუდენტა-ახალგაზიდობის ჩელშანა, რომ-
ლებმაც უნდა შექლონ ახალი კავკასიური სიკრ-
ცის შექმნა, — აღნიშვნ ზურაბ კურჭულაძმ.

ლონისძიების ორგანიზატორების: თსუ-ის
ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის
პროფესიონელის ის ხუაბშვილის და პროექტის
„ახალგაზირდა კავკასიელი ლიტერატურის შემს-
დობისა და თანამშრომლობისთვის“ კოორდი-
ნატორი თამარ უჯაშეს და და თსუ-ის კავკა-
სი ინილოგის ინსტიტუტის პროფესიონის ჯონი
კვიცაბინის შეფასებით, ახალგაზირდა მეცნიერე-
ბის მიერ ზამოჭრილი პრილებების განხილუ-
დებს განასაკუთრებით მნიშვნელოვანი და სა-
შური საქმეები.

„კავკაზის საკითხის სულ უზრო და უფრო

აქტუალური ხდება არა მარტო რეგიონში, არა მეტად დასავლეთშიც. ამში კედვე უფრო დაერთონ მშენებაზე აღალასან გრძელიაში ყოველის დროის როცა ქალბატონი გიური ალასანიასთან ერთად მინვეული ვიყვავი ბერლინის თავისუფალ უნი-კორპუსის მიერთებულ დეკეიის წასაკითხად. საქართველოში გერმანელი ურნალისტების ნაკლებობის გამო, გერმანული ინტელიგენცია, გორკო წანს, რუსული მასმედიიდან მიღებული ინგლორმაციის ცალსახა გავლენას განიცდის.

ეს იგრძნობოდა დისკუსიაშიც. თუმცა, როგორი
კრიტიკულოც არ უნდა ყოფილიყო აუდიტორია,
ერთი რამ უდავო იყო: საქართველოს პრიმატს
კავკასიურ რომელსების ყველაზე აღიარებდ-
ნები. რაც შეეხება კონცერტებს უფრო სულ უფრო
მიზარია, რაც სტუდენტებს შორის სულ უფრო
იზრდება დაინტერესება კავკასიის პრობლემით
და კავკასიელ ახალგაზრდებთან ურთიერთო-
ბისის გამარჯვების კავკასიონით. ამ წარცევებ-
ცისას სამეცნიერო მნიშვნელობის გარდა ერთგ-
ვარი პოლიტიკური დატვირთვაცა აქვთ. ერთ-
ველ სტუდენტებს შეუძლიათ თავიათო მოსაზ-
რებები გაუზიარონ იმ კავკასიელ ახალგაზრ-
დებები, რომლებიც საქართველოს სხვადასხვა
უძალეს სანაცვლებლობები სხვალობენ და
თავისი თვალით ხედავთ იმ რეალობას, რასაც
სამოქალაქო საზოგადოების მშენებლობა ჰქოვა
და რაც საქართველოს ლიდერობა დიდი მოელ-
კავკასიაში. ამიტომც საჭიროა მიმზინია კავ-
კასიონი და ქართველი ახალგაზრდების უფრ-
ობითნისიური ურთიერთობები სხვადასხვა ფორ-
მატში. ამ საქმეში კი მნიშვნელოვანი როლის
შესრულება უძლია კავკასიურ სახლს”, — აღ-
ნიშანი ის უშადაშვილმა.

კონტაქტის მიზნით უკავშირდებოდა გადამარტინის მიმდევარი და მეცნიერულ სამსახურების მიმდევარი. რომელიც და იქ მეცნიერულ სამსახურს აღმიანიშნა უკავშირდებოდა, აღმოშორის თუ რამდენად მნიშვნელოვანია ის ფაქტი, რომ ახალგაზრდებს უწინდებათ მოთხოვნილება გა- მორიცხვის საერთაშორისო კონფერენცია, სადაც საშუალება მიეკუთხამა ერთმანეთის მოსაზრებები გაიზიაროს და გააღმრთვონ კონტაქტები, რაც სამამავლოდ რეგიონის ერთიანობისთვის ეს კონფერენცია მნიშვნელოვანი იყო.

უძინდვებულოვნების ფარგლენის, კონფერენციაზე საინტერესო მოხსენებები წარმოადგინეს თსუ-ის ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა დაკულტებისა და კურსის მაგისტრანტების მა: ტრენება ჯაფარიძეები და დაგით ვაჩერიშვილმა (თურქეთის როლის სამხრეთ კავკასიაში); IV კურსის სტუდენტებმა: გურამ ლევაშვილმა და გიორგი ბუბაძევილმა (კავკასიის ერთობაზე მორველისული კონცენტრაცია თუ ისტორიული რეალობა); I კურსის მაგისტრანტებმა ზაურ კუნძულიამ (ერთიანი კავკასიური სივრცე და ერთობის შესაძლო მოდელები), გიორგი მაკარავაშვილმა (პიდრო რესურსების მნიშვნელო-

სამხრეთ კავკასიის ერთან ეკონომიკურ სავრცეში), მაგა ხუცისებილმა (კავკასურის ერთანინბის იდეა და XIX-XX საუკუნეების ქართველი და კავკასიელი მოღვაწეები), ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტთან არსებულ კავკასიის კვლევების საერთაშორისო სკოლი II კურსის მაგისტრობამ მარატ ილასალვადა (კავკასიური იდენტობა: რეგიონალური და რელიგიური), თბილისის სახელმწიფო სამხატვრო აკადემიის კურსის დოქტორანტულამ მაგისტრება ძალის მიევმა (კომპუტორი კულტურის მსგავსება ინგუზურის და აღმოსავალებრივ საქართველოში), თეატრის უნივერსიტეტის კავკასიონი კვლევების ინსტიტუტის დირექტორობა ანაპიტა შაპეროვმა, თეატრის უნივერსიტეტის კავკასიური კვლევების ინსტიტუტის მეცნიერ-თანამშრომელმა, „კავკასიური სახლის“ პროექტის — „კავკასიონი ლოგიური სახალხო უნივერსიტეტის“ რუსული სექტორის შმეგრება ჰპარტნიადევების (კავკასიელი და ჩერებები ხალხი სეფიოდური სამეფო კარზე, სპარსული წყაროების მიხედვით (XVI-XVII ს.), ილას სახელმწიფო უნივერსიტეტის და კავკასიოლოგიური სახალხო უნივერსიტეტის სტუდენტები აიდა მირმაქსუმოვამ (საქართველოში მცხოვრები ხუნძები (ავარიები დღეს): შედეგებით ანალიზი დაღესტანში შცვოვებ (ხუნძებთან), კიონიუსის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ბაკალავრმა, „კავკასიური სახლის“ პროექტის - „კავკასიოლოგიური სახლი უნივერსიტეტის შმენელებამ: რეგიონია იაგოროვამ (ქალთა სოციალური როლი დასაცავებრივ საქართველოს კონფლიქტურ ზონაში), და გენერაცია განსაზღვრა (ტრავარულ მოლოდნები დახერგვა აფხაზეთის და სამაჩაბლოს კონფლიქტურ რეგიონებთან მიმართებაში), თუმცა ის ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტების II კურსის მაგისტრობამ კავკასიოლოგიური სახალხო უნივერსიტეტის მსმენელმა ირადონობის გეგმა (რესენტის ენერგეტიკურ პოლიტიკა), ილას სახელმწიფო უნივერსიტეტის საერთაშორისო ურთიერთობების და რეგიონალური კვლევების II კურსის მაგისტრობამ, კავკასიოლოგიური სახალხო უნივერსიტეტის რუსული სექტორის მსმენელმა ქრისტინა არაქელოვამ (ინფორმაციული ვაკუუმის საქართველოში მცხოვრები ეროვნული უმცირესობები) და კავკასიოლოგიური ური სახალხო უნივერსიტეტის მშენელმა ქართველის ნადარებელიმა (ბერძნები კავკასიაში).

**თანამშრომლობის გამორაცხუები „არტილარიანთან“
და „ფილმებისთან“**

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
მა გამომცემლობრივთან „არტლაინთან“ და
„დიოგენესთან“ თანამშრომლობის შემორანდულ-
მი გააფინორება. მემორანდუმის თანახმად, გამომ-
ცემლობრივი თბილისის სახელმწიფო უნივერსი-
ტეტის ახლა გამომცემების თოთი ეგზენტიარს
უსასიყიდლოდ გადასცემენ, თსუ-ში სტუდე-
ნტებისა და პერსონალისთვის კი სპეციალური
ფასდაკლებით წიგნების გამოიყენა-გაყიდვასაც
მოაწყობება. თსუ-ში გამომცემლობრივის „არტ-
ლაინთან“ და „დიოგენესთან“ ახალი გამოცემების
წრეზენტაციიდებიც მოწყობა.

„თსუ-ის ბიბლიოთეკას 5 გამომცემლობა-
სთან ჰქონდა თანამშრომლობის შემორანდული
გაფინანსებული. ამჯერად კიდევ ორი გამომცემ-
ლობა დამტამა. რაც წიგნებას, რომ ბიბლიოთე-
კას წიგნანაციუნდი ახალი გამოცემებით შეივ-
სება, — განაცხადა თსუ-ის რექტორის მოად-
გილობრივ ავთანცილი ჩეუთლაშვილმა.

თსუ-მ გამოწვებლიბებთან „არტლანთან“ და „დოკენსტან“ თანამშრომლობის მეორობა-დუმზ 25 ივნისს გააფირომა. ამავე დღეს თბილი-სის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ბიბლიოთე-კაში „არტლანის“ შეირ გამოცემული წიგნის – „გრიგოლ ლორთქიფანიძე“ პრეზენტაცია გაი-მართა. წიგნი ცნობილი ქართველი საზოგადო მოღვაწის გრიგოლ ლორთქიფანიძის დაბადე-ბითან 130 და კართველობითან 70 წლისთვის

მიეძღვნა და მის ცხოვრებასა და მოღვაწეობას
ეხება. ავტორი თსუ-ის ისტორიისა და ეთნოლო-
გიის ინსტიტუტის მთავარი მეცნიერ-თანამშ-
რომელი დოდო ჭუმბურიძე გახლავთ.

„წიგნის „გრიგოლ ლორთქიფანიძის“ გამო-
ცემა, არის გზავნილი ქართველი ახალგაზრ-
ობის მისამართობ რომ რა შეიძლობა მატი-

გაიგონ თავისი დიდი წინაპრებისა და საქართველოს ისტორიის შესახებ,— აღნიშნა თსუ-ის ბეჭლიოთებების ხელმძღვანელმა ზურაბ გაიპარაშვილმა.

„გრიგოლ ლორთქიფანიძემ 1924 წელს,
ციხეში ყოფნის დროს, დაიწყო ნიგნის „ფიქრე-
ბი საქართველო“ წერა. როდესაც დამთავრა,

ლოსაც, აგარაცად და დღიური ჭურუობები.
დღიდ ჭუმბრუიდ, ასევე, ავტორია ისე-
თი ნაშრომებისა, როგორებიცაა: „ქართველი
ხალხის ეროვნულ-განმათავისუფლებელი ბრ-
ძოლა საუკუნის დასაწყისი, 1918-1921 წლები“,
„აჭარის საკითხი 1918-1921 წლებში და ქართუ-
ლი საზოგადოებრივი აზრი“, „ქაქუცა ჩილო-
ყაშვილი“ და სხვა. ამჟამად კი მისა 500 გვერ-
დილია მოზოგადაფია იქეჭდება სახელონიგიბით —
„ისტორიუმი პრეტრუტები და ნერილები —
ალექსანდრე ბატონიშვილიდან ქაქუცა ჩილო-
ყაშვილამი“.

„გიორგი მთაწმინდელის ნინასწარმეტყველება ქართველი ერის შესახებ“ ნარმოადებენს საბერძნების, ათონის მთაზე მოღვაწე ბერის, გიორგი მთაწმინდელის პავლე მოციქულისადმი მიძღვნილ სავედრებლის ისტორიოსფიურსა და ოროლოგიურ განმარტებას. წიგნის მთელი სიუჟეტი „ტრიალებს“ ავტორისეული საჯარო გამოსკლის ირგვლივ, რომელიც თბილისის წმინდა სამების საკათედრო ტაძარში, 2010 წლის 9 აპრილს, გიორგი მთაწმინდელის დაბადებიდან 1000 წლისთავის აღსანიშნავ სხდომაზე ავტორმა წაიკითხა. ქალბატონმა დენიზა სუმბაქემ მაშინ პირველად გააცნო საზოგადოება გიორგი მთაწმინდელის წინასწარმეტყველების შინაარსი და მნიშვნელობა. მო რო ისტორიული თარიღის — 9 აპრილისა და გიორგი მთაწმინდელის დაბადებიდან 1000 წლისთავის ურთიერთ შეკვეთის შემთხვევაში, წიგნის ავტორი პარალელებს ავლებს მეთერთმეტე საუკუნისა და 21-ე საუკუნის საქართველოს რეალობას შორის და საქმაოდ მწვავედ აშენებს იმ ეროვნულ პრობლემებს, რაც ქართველი ერის წინაშე დგას.

ავტორი გამომოგცემს ქართველთა, ანუ ივერიელთა მონასტრის „ივერიონის“ დაარსების ისტორიას და საუბრობს დიდი ათონელი მოღვაწეების — იოანე და ექვთიმე ათონელის და გიორგი მთაწმინდელის ლვანლზე საეკლესიო ლიტერატურის შექმნასა და თარგმაში, ასევე, სილრმისეულად განიხილავს გიორგი მთაწმინდელის სავედრებლს, სადაც მცენრებელი სულიერი მამა თავისი მშობლიურ ერს, ანუ ქართველ ერს ისე მოიხსენიებს, როგორც: „ახალსა ამას ერსა საღმრთოსა“.

წიგნის მეორე ნაწილში, სახელწოდებით „კომენტარები“, მეითხველს შეუძლია გაეცნოს ავტორის აზრსა და ხედვას მხატვარ იდა თვარაძეზე, ქართული ეროვნული მოძრაობის მეთაურებზე: მერაბ კოსტავასა და ზვიად გამასახურდიაზე, წიკო ჭავჭავაძეზე.

წიგნის პრეზენტაცია 13 ივნისს საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნულ აკადემიაში გაიმართა, სადაც მას მეცნიერთა ფართო სპექტრი დაესწრო.

წიგნის შესახებ გვესაუბრება ისტორიკოსი ლეილა მირიანშვილი:

„დენიზა სუმბაქის ახალი ნაშრომი — „გიორგი მთაწმინდელის წინასწარმეტყველება ქართველი ერის შესახებ“ ეხება ჩვენთვის საჭიროოროტო და ისტორიისთვის ძნელად საკვლევ საკითხებს. იგი თემატურად მეტად მრავალფრენობანი, მაგრამ ყველა ერთი გამოცემის დასახული და

იყრის თავს და დასაბუთებულად აშენებს იმ საოცრად დიდი მნიშვნელობის საკითხს, როგორცაც ქართველი ერის სულიერი მსახის აღნიშნულ თემას მრავალი მკველევარი შეხებია, მაგრამ მეტად მნირი ისტორიული წყაროების აქა-იქ გაბნეული და დღემდე შემორჩენილი მცირედენი ცნობებიდან ასეთი დასკვნები არავის გამოუტანია. გასაოცარია ისტორიის წიაღის ფარულ შერებში ავტორისეული წვდომის სიღრმე. აღსანიშნავის მისი წინარე ნაშრომი, რომელიც მცხეთელ ქალდეველ მოგვებს ეხებოდა. ამ საკითხს მსგავსი თვალთახედვით ჯერ არც ერთი ისტორიკოსი არ შეხებია. მან მცხეთში მცხოვრებ ქალდეველ მოგვებში შეიცნია ის ბიბლიური ხალხი, რომელიც ქრისტეს დაბადებასთან დაკავშირებით ბეთლემში ჩავიდა, ხოლო მისი წამებისა და ჯვარცმის შემდეგ, როგორც ჭირისუფლებმა, უფლის კვართი მცხეთაში ჩამოიტანეს.

ნაშრომში თანმიმდევრულადაა გადმოცემული სად, როგორ იმვა და განვითარდა ქართველი ერის „ხალ“, „საღმრთო“ ანუ „ლვთავებრივ ერად“ ჩამიყალბების იდეა, რაც უკვე აშენარად ჩანს გიორგი მთაწმინდელის პავლე მოციქულისადმი მიძღვნილი სავედრებლიდან, სადაც იგი ქართველ ერს მოისხიებს როგორც „ახალსა ამას ერსა საღმრთოსა“, ხოლო საქართველოს მოიაზრებს ქრისტიანულ მსოფლიოს წინამდობლ ქვეყნად გიორგი მთაწმინდელის სულ ამ მცნებასთან იგი აერთიანებს იოანე ზოსიმეს ცნობილ ნარმოში ცნობილ ნანარმოებს — „ქებაი და დიდება ქართულისა ენისაი“, სადაც აღნიშნულია, რომ ყოველი საიდუმლო დამართულია ამ ენაში და „უამას მეორედ მოსვლისასა, უფალი ილაპარაკებს ამ ენით“. აქ უკვე აშენარად ჩანს ქართული ენის დამართული ენისამისი გახსნა და მისი სამომავლო სულიერი მისია — ენა ხომ სულია ერისა. როგორც ქალბატონი დენიზა აღნიშნავს: „ეს მოძღვრება საუკუნეთა განმავლობაში ყალიბდებოდა, როგორც საიდუმლო ცოდნა ერისა, ყალიბდებოდა ერის ჩრეულთა და ხელდასხმულთა მიერ და ვლინდებოდა ძუნად“. სწორედ ეს ქართული ეკლესიის ეზოთერიული, ანუ საიდუმლო და ძუნად გამოვლენილი თემითა და აღნიშნავს ბაგრატიონთა „დავითანობა“ და რაში მდგომარეობს ბაგრატიონთა დავითანობაში გამოხატული ეროვნულ-რელიგიური მისის დედაბაზრი. ბაგრატიონთა „დავითიანობას“ პავლე ინგოროვებამ საკალური მნიშვნელობა მიანიჭა, მარიამ ლორთქიფანიძემ კი მას „თეორია“ უწიდა, ხოლო ქალბატონმა დენიზამ შესანიშნავად ახსნა მისი საკარალურობაც და თეორიული შენარისიც. მისი აზრით, ახალი ერის მისია — არა მხსნელი ერის მისა. ამაშია „დავითიანობის“ საკარალურობაც და საიდუმლო შინარისიც.

მინდა ყურადღება გავამახვილო „გალობანი ქრისტიანობის საკაცობრიო მისის საკითხი და ამიტომ ამ თვალსაზრისა მიერ დენიზა აღნიშნავს: „ეს მოძღვრება საუკუნეთა განმავლობაში ყალიბდებოდა, როგორც საიდუმლო ცოდნა ერისა, ყალიბდებოდა ერის ჩრეულთა და ხელდასხმულთა მიერ და ვლინდებოდა ძუნად“. სწორედ ეს ქართული ეკლესიის ეზოთერიული, ანუ საიდუმლო და ძუნად გამოვლენილი თემითა და აღნიშნავს ბაგრატიონთა „დავითანობა“ და რაში მდგომარეობს ბაგრატიონთა დავითანობაში გამოხატული ეროვნულ-რელიგიური მისის დედაბაზრი. ბაგრატიონთა „დავითიანობას“ პავლე ინგოროვებამ საკალური მნიშვნელობა მიანიჭა, მარიამ ლორთქიფანიძემ კი მას „თეორია“ უწიდა, ხოლო ქალბატონმა დენიზამ შესანიშნავად ახსნა მისი საკარალურობაც და თეორიული შენარისიც. მისი აზრით, ახალი ერის მისია — არა მხსნელი ერის მისა. ამაშია „დავითიანობის“ საკარალურობაც და საიდუმლო შინარისიც.

მინდა ყურადღება გავამახვილო „გალობანი ქრისტიანობის საკაცობრიო მისის საკითხი და ამიტომ ამ თვალსაზრისა მიერ დენიზა აღნიშნავს: „ეს მოძღვრება საუკუნეთა განმავლობაში ყალიბდებოდა, როგორც საიდუმლო ცოდნა ერისა, ყალიბდებოდა ერის ჩრეულთა და ხელდასხმულთა მიერ და ვლინდებოდა ძუნად“. სწორედ ეს ქართული ეკლესიის ეზოთერიული, ანუ საიდუმლო და ძუნად გამოვლენილი თემითა და აღნიშნავს ბაგრატიონთა „დავითანობა“ და რაში მდგომარეობს ბაგრატიონთა დავითანობაში გამოხატული ეროვნულ-რელიგიური მისის დედაბაზრი. ბაგრატიონთა „დავითიანობას“ პავლე ინგოროვებამ საკალური მნიშვნელობა მიანიჭა, მარიამ ლორთქიფანიძემ კი მას „თეორია“ უწიდა, ხოლო ქალბატონმა დენიზამ შესანიშნავად ახსნა მისი საკარალურობაც და თეორიული შენარისიც. მისი აზრით, ახალი ერის მისია — არა მხსნელი ერის მისა. ამაშია „დავითიანობის“ საკარალურობაც და საიდუმლო შინარისიც.

მინდა ყურადღება გავამახვილო „გალობანი ქრისტიანობის საკაცობრიო მისის საკითხი და ამიტომ ამ თვალსაზრისა მიერ დენიზა აღნიშნავს: „ეს მოძღვრება საუკუნეთა განმავლობაში ყალიბდებოდა, როგორც საიდუმლო ცოდნა ერისა, ყალიბდებოდა ერის ჩრეულთა და ხელდასხმულთა მიერ და ვლინდებოდა ძუნად“. სწორედ ეს ქართული ეკლესიის ეზოთერიული, ანუ საიდუმლო და ძუნად გამოვლენილი თემითა და აღნიშნავს ბაგრატიონთა „დავითანობა“ და რაში მდგომარეობს ბაგრატიონთა დავითანობაში გამოხატული ეროვნულ-რელიგიური მისის დედაბაზრი. ბაგრატიონთა „დავითიანობას“ პავლე ინგოროვებამ საკალური მნიშვნელობა მიანიჭა, მარიამ ლორთქიფანიძემ კი მას „თეორია“ უწიდა, ხოლო ქალბატონმა დენიზამ შესანიშნავად ახსნა მისი საკარალურობაც და თეორიული შენარისიც. მისი აზრით, ახალი ერის მისია — არა მხსნელი ერის მისა. ამაშია „დავითიანობის“ საკარალურობაც და საიდუმლო შინარისიც.

მინდა ყურადღება გავამახვილო „გალობანი ქრისტიანობის საკაცობრიო მისის საკითხი და ამიტომ ამ თვალსაზრისა მიერ დენიზა აღნიშნავს: „ეს მოძღვრება საუკუნეთა განმავლობაში ყალიბდებოდა, როგორც საიდუმლო ცოდნა ერისა, ყალიბდებოდა ერის ჩრეულთა და ხელდასხმულთა მიერ და ვლინდებოდა ძუნად“. სწორედ ეს ქართული ეკლესიის ეზოთერიული, ანუ საიდუმლო და ძუნად გამოვლენილი თემითა და აღნიშნავს ბაგრატიონთა „დავითანობა“ და რაში მდგომარეობს ბაგრატიონთა დავითანობაში გამოხატული ეროვნულ-რელიგიური მისის დედაბაზრი. ბაგრატიონთა „დავითიანობას“ პავლე ინგოროვებამ საკალური მნიშვნელობა მიანიჭა, მარიამ ლორთქიფანიძემ კი მას „თეორია“ უწიდა, ხოლო ქალბატონმა დენიზამ შესანიშნავად ახსნა მისი საკარალურობაც და თეორიული შენარისიც. მისი აზრით, ახალი ერის მისია — არა მხსნელი ერის მისა. ამაშია „დავითიანობის“ საკარალურობაც და საიდუმლო შინარისიც.

მინდა დაბატონის შემდეგ იგი დაუბრუნდა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის დამთავრული მეცნიერების მდიმე ც

